

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Jugoslovanska nesloga.

Na Gorenjskem baje ste dve vasi, enej je ime Prepir, drugej Nemir. Mej njima je komaj pičle pol ure hoda. Prepircani in Nemircani pa niso dobri sosede. Hudo se črte mej soboj. Kjer koli se pri kakem shodu prepirci in nemirci fantje sestanejo, je tepež in poboj mej njimi. Za začetek in za razlog tega njihovega mejsobnega kávsanja nobeden niti živi niti mrtvi ne ve. Črteli so se očetje, črte se tudi sinovi. Črte se pa samo zavoljo tega, ker so eni Prepircani drugi Nemircani. „Mi smo mi! — Vi ste pa Vi!“ to, in nič drugega je, kar jih loči in do krvi in smrti razdvaja. Na pomirbo mej njimi v sedaj živočem zarodu niti pomisliti nij. Da! vsi še tako pametni poskusi pomirenja bi razjarene duhove še bolj razburili. V prihodnjem zarodu bo pa pomirba samo onda mogoča, če bo prihodnji zarod izobraženejši in pametnejši, nego je današnji.

Celo enaka je z neslogo jugoslovanskih narodov. V Zagrebu ne trpe niti Slovencev niti Srbov. Zakaj ne? — kdo bi mogel na to vprašanje odgovoriti? Nikdo! Pravega, pametnega, temeljitega razloga ga nij. Sicer se pa enake prikazni tudi pri drugih narodih naidejo. Lombard ne trpi Napolitanca, Pijemontez ne trpi Románjola, Bavarec ne Prusa, Gaskonjci in Avernjani so po celem Francozskem zasmehovani itd. Pri teh narodih imajo pa take zabavljice bolj lokalni značaj, ter ne prestopajo nikoli mej ljudskega humorja in navadnega draženja. Pri nas Jugoslovanih pa žali bog nij tako. Naše mejsobne zabavljice niso lokalne in humoristične, nego narasle so do pravih političnih pošastij, do mejnarodnega prepira, do mejnarodne nesloge. Naj glavnejša je raz-

mirica mej Srbi in Hrvati. Jugoslovansko osrčje, ki bi naj zdravejše biti moralo, razjeda črv nesloge. Mi Slovenci se dosedaj v ta žalostni bratski prepir nijsmo mešali, za to se mi niti ne držimo poklicane, pa se tudi v prihodnje vmešali ne bomo. Ta prepir ki mimogrede rečeno, nema nobenega količaja tehtnega razloga, zacelila bo večja kultura prihodnjih zarodov. Do tistih mal je pa treba potrpeti.

Na naš ondanji članek „Srbstvo in Hrvatsvo“, pisan v pomirljivem in posredovalnem duhu in držeči se strogo v ojnica objektivne nepristranosti, odgovorila je srbska „Zastava“ v dopisu „iz Ljubljane“ (?) za Hrvate tako pikro, da moremo iz tega njene odgovora presoditi vso velikost razdraženosti Srbov na Hrvate. Nas Slovence pa svari „Zastava“ naj se varujemo hrvatskega prijateljstva, ker nij iskreno nego hinavsko. Mi odvrčamo „Zastavi“, da se naše moralno čuvstvo opira v resničnost tega vrjeti, kar ona o razmeri Hrvatov nasproti nam piše. To je pisala strast in sicer slepa in gluha strast. Hrvati dobro vedo, da smo mi zanje nasip proti navalu germanstva, in da mogo oni mirno spati, dokler naš narod še na braniku tega nasipa stoji. Za nas Slovence so pa obratno Hrvati tista naslomba, ki nas jači in bodri v naši borbi za naš narodni obstanek. Nam Jugoslovonom manjka ideje, ki bi delovanje nas vseh objela, in ravno za to, ker se ta ideja do sedaj še nij našla, smo v svojem delovanju vsak za sebe izolirani, kar je za vsakega posebe, in za vse skupaj pogubno. Ideja se bode pa našla, ker se najti mora, inace nema jugoslovanstvo nobene bodočnosti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. avgusta.

Praški kardinal Švarcenberg je odločil saksonskega škofa Forwerka, da v kraljedvorski škofiji na mesto tamošnjega bolehnega škofa birmo deli. Ker škof Forwerk nij avstrijski državlján, je vlada z ozirom na 2 §. konfesionalne postavbe prepovedala temu škofu, da ne sme birmo deliti v Avstriji. Kardinal Švarcenberg je po telegrafnem potu proti vladnemu odloku protestoval, a ministerstvo je ostalo pri svojem sklepu in Švarcenberg je moral v naglosti drugega škofa odposlati, da bode birmo delil.

V Pragi se je zadnjo nedeljo posvetila prva v tem mestu sezidana pravoslavna ruska cerkev. „Pokrok“ v posebnem članku pozdravlja ta dogodek kot nov korak k slovanski vzajemnosti, kar je res.

O **hrvatsko-ogerskih** razmerah piše „A. Allg. Ztg.“ da se tako dolgo ne morejo stalno urediti, dokler je zraven bana še hrvatski minister, kateri sedi v ogerskem ministerskem svetu. Če ban stori kak predlog in je minister drugega mnenja, potem bode v ogerskem ministerskem svetu gotovo obveljalo mnenje hrvatskega ministra in ne bana. V takem slučaju bi moral ban odstopiti. Hrvatski minister po sedanji nagodbi lahko zavira vso avtonomno hrvatsko postavo. To se je pokazalo, ko je šlo za velike župane. Ker Magjari le-teh nečejo odpraviti, so tudi Hrvatje prisiljeni to ničvredno inštitucijo obdržati. Dokler ban ne sme sam postavne predloge cesarju predložiti, ampak le po ogerskem ministerstvu, je nagodba hrvatsko-ogerska le na papirji, v resnici pa Hrvatsko nij avtonomno.

Vnanje države.

Priznanje **španske** republike je zlasti v Madridu bilo z velikim veseljem sprejeto in boj proti Karlistom se je z novim pogumom začel. General Zabala maršira z

Listek.

Kantorčica.

Roman s pogorskega zakotja.

(Češko spisala Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič.)

(Dalje.)

In zavil je z steze na pot, po katerem je mislil najbolj in najprej priti na Svetlo.

Pot se je vlekel okolo májhenega holmea, ter okolo drugega in naenkrat je stal Otik na odprtem mestu, odkoder je pač videl Svetlo s cerkvico na strani pred soboj; ali čez široko polje in travnike in njemu ravno pred nogami razprostiralo se je veliko široko močvirje. Zvonovi so mu zdaj zadoneli glasneje in kakor se mu je zdelo, malo zasmehljivo, kakor bi bili vedeli, da si praški gizdavec v „lakiranih“ črevljicah čez to pohribsko blato ne bode upal, če tudi gleda iz njega sem ter tja kakšen kamen.

Uganili so to na las, res so se mu smijali; Otik se je vstavil in nij hotel iti dalje.

„To bi mi za to stalo“, rekel je zarežljivo, „da bi breedel po tem močvirju za nič, k večjemu bi našel debela lica, debele nosove in rudeče roke preljubih kmetavskih žensk; za ta pogled imam pač še dovolj časa. Ta luža je sicer dosti nedolžna videti, ali vrag jej verjemi; kdo mi je zato porok, da se ne uderem pri prvem skoku noter do kolena. Na prigodkih take vrste mi je dosta malo ležeče, uživati hočem le take, kateri bi se dobro pripovedovali in poslušali pri steklenici čaja, ko se zopet k prijateljem vrnem. Ti se bodo ná-me spominjali! Kaj neki brez mene počno? Brez vse neskrupnosti sem jaz duša našega kroga, nobeden nema mojih društvenih spretnosti, mojega daru sebe in druge tako zabavljati. V cerkev pojdem, ko se bode pot lepo posušil, če bom namreč ostal tako dolgo pri mate-

rinih razkladbah. Če začno po póludne zopet pridigovati, dam si zapreči in odidem kamor koli je v soseski; če ostanejo pri svojem, storim tako vsak dan. Pripoznati moram, da se nijsem tu nikoli bal dolzega časa, nego veselil sem se, da bom užival tukaj nekoliko mirnih dnij. Letošnji predpust me je vzel prav po notah; to nij malenkost plesati nekatero noč na treh, štirih plesih, to mora človek čutiti. Hotel sem se spočiti, predno zopet začnem; ali iz tega ne bode dosti, kakor je videti. To ima vendar le svoje nemile strani, če je kdo preveč priljubljen, preveč iskan, preveč v modi kakor zdaj jaz, če ravno bi stotine ljudij dalo polovico premoženja za to, ko bi se svet le en mesec za nje pulil, ter jih pri vsaki priliki imenoval in jim prvo mesto v društvah prigovarjal, na katero je povišal mojo malenkost. Človek bi zopet kri in življenje zastavil, ko bi se mogel na tej zavidani vi-

22.000 pešci, 1800 jezdec in 47 kanonami proti Vitoriji, katero karlisti oblegajo. General Moriones se mu hoče tam pridružiti in potem gre vsa armada skupaj proti Estelli, glavnemu taboru karlistov.

Rusko zopet svoje obale ob črnem morji oborožuje. Iz Odese se poroča, da je prišel iz Petrograda ukaz, da se naj napravi nova vojna ladjestaja pri Gelendžiku in da se popravljajo Nikolajevske trdnjave. Dela so se izročila generalu Pilenko.

V *srednji Aziji* se ruski npliv vidno širi. Po „Golosu“ boče ruska vlada Kivski kanat, ki je dozdej neodvisen bil, morala vzeti pod svojo protekcijo. Kan sam kateri si ne upa reda v svoji deželi vzdržati, zbira deputacijo, da jo na Rusko odpošlje s prošnjo, naj ruska armada zasede važnejša mesta njegovega kanata.

Dopisi.

Iz sevniškega okraja 18. avg. [Izv. dop.] Pisal sem Vam uže, da je naš okraj volil za volilne može skoraj brez izjeme zanesljive narodne može tako da bode celi naš okraj izvemši enega volivca glasoval za g. Lenčeka. G. Znidaršič in njegovi nemškutarski agitatorji pri nas ničesar ne morejo opraviti; to sami vedo in zato tudi nij nobenega blizu. Tem huje agitirajo v bližnjem breškem in kozjanskem okraji. Znidaršič obeta volivcem zlate gradove, zidal bode nove ceste, napravil novo realko v Brežicah in enake stvari. Ako bi se res vse to zgodilo, kdo pa bi koncem plačati moral stroške za vse te nove ceste, za realko itd. Menda g. Znidaršič? Kaj še, stroške bi nikdo drugi ne nosil, kakor mi davkoplačevalci ki smo uže tako z davki preobloženi. Sicer pa morajo nemškutarji nas kmete res za bédake imeti, da nas hote na take limanice loviti. Mi dobro vemo, da se nove ceste ne zidajo samo na deželne stroške. Dežela pripomaga z eno tretjino ali k večjemu s polovico, ostali znesek pa morajo plačati okraji ali občine. Ako nam tedaj Znidaršič nove ceste hoče napraviti, kateri bi kakih 10.000 gld. ali še več veljali, bi s tem našim uže tako revnim okrajem naložil plačo od 5000 do 6000 gld. Tega nam še manjka. Novih in lepih cest si tudi mi želimo, pa hočemo pri tem imeti odločilno besedo, ker bi morali nesti velik del stroškov. Kar pa realko ali realno gimnazijo zadeva, smo popolnem zadovoljni, ako jo dobimo v Brežice.

šini obdržati. Meni se zdi, da ima na tem svetu vsaka slava svoje trna. Resnično, jaz sem jako, jako truden.“

Doktor se res obrne pred zbredenim blatom, in da bi si zavoljo večje različnosti drug pot zbral, krene naravnost gori črez hribček, katerega je bil pred trenutkom obšel. Uprav je hotel v hosto zaviti, katera se je sprostirala s tega hribčka noter do rodne vasi, ko je na enkrat svoje korake vstavljaj. Iz temne hoste je stopal obraz jasen in sijajen — vaška dekle noseča v naročji debele stare, gotovo po babici podedovane molitvene bukve, iz katerih je gledala majhena krasna cvetličica. Imela je na sebi rujav kožušek, in okolo glave rudečo volneno ruto ovito. A kakšno lice je gledalo iz tega debelega zavitka! Ravno nasprotno onim, katere je doktor pred trenutkom svojim rojakinjam na kmetih pripisoval. Obličje je bilo podolgasto, lepo in belo kot sneg, kakor svilnato, okinčano z nosom tenkim in

Dvomimo pa, da bi Brežice tako bogate in darežljive bile, da bi hotele plačati po izgledu drugih mest, kjer so se take šole ustanovile, ustanovniške stroške in še vsako leto 500 do 1000 gld. pripomoči za vzdrževanje šole. Znidaršič morebiti misli, da dela take šole zida ter jih sama vzdržuje. Še mi na kmetih vemo, da mora poslopje in prvo upravo dati mesto, katero si šole želi; to velja navadno vse skupaj 30 do 40 tavžent gold. Hvaležni čemo biti Brežičanom, ako se skažejo tako šplendidne. G. Znidaršič, vi dosti preveč obečate, da bi Vam mogli verjeti. Zato upamo, da ne samo naši volivci, ampak tudi večina volilcev kozjanskega in breškega okraja izprevidi, da so vaše obljube le prazna slama brez zrnja. — Čudno novico moram omeniti, da si jo dozdaž še ne verjamem. Pripoveduje se, da hočijo eni duhovni gospodje, kateri so za volilne može izbrani, s svojimi privrženci — za vladnega nemškega kandidata Znidaršiča glasovati. Povem, kar se mi je za gotovo pripovedalo. Koliko resnice je na tem, videli bomo na dan volitve. Ako pa so Slovenci obeh strank složni in edini, česar se še nadjamo, potem ima naš slovenski kandidat g. Lenček gotovo večino.

Iz celjske okolice 18. avgusta. [Izv. dopis.] Pred malimi dnevi so odborniki občine „Celjska okolica“ si za župana izbrali Šaha, za občinske svetovalce pa Lipovšeka, Malita in še enega, čegar ime mi pa je izpalo; vsi štirje so na dobrem in vrli možje. Čuje se tudi, da bodo prejšnjega nemškutarskega tajnika Hoffmanna odpravili ter si namesto njega slovenščine zmožnega poiskali, kar bi res sila potrebno pa tudi spodobno bilo. Celjskega opata g. Ant. Wretschkota še zmirom pamet nij hotela srečati. Pred nekimi tedni umrla je tukaj žena Fr. Krušiča vulgo Valenta, mlajšega brata g. prof. Ivana. Cela obitelj je čisto slovenska a večina niti drugega jezika ne zna, ko slovenskega; če ravno je g. opat to vse dobro vedel in videl, je pri pogrebu vendar le samo nemški molil na občno nevoljo in pobujšanje. Gospod opat učite se vsaj nekoliko poštenja; bodite toliko pravični, da daste vsakemu svoje, menda da tudi slovenski denar pri pogrebu toliko plača kolikor nemški.

ravnim kakor črta, usta kakor makov cvet, in dve črni oči, v katerih je bila v vsakem pogledu, če ne cela knjiga, tedaj vsaj premila, ljubeznjiva pesmica. Doktor je odprl oči na vso moč. Podobnega obličja, podobnega pogleda, podobne prikazni še nikoli nikoli nij videl. To je bila morda kakšna princesinja v kmetski obleki! Tako gibčne rasti, tako blazega gibanja, tako prožne, lahke hoje še gospodične najvišjega rodu nijso imele.

Deklica se je pri njegovem pogledu tudi vidno ustrašila; ko je pa videla, da pomanjšuje svoje korake, mislila si je, da se hoče ustaviti, ka bi se jej ognil s pota, tesno se je mej grmovjem vila, ter stopila sama pohlevno na stran, da bi mogel iti prilično okolo nje. Zraven je vzdignila k njemu oči tako pohlevno, navdušeno ter položivši roko na srce, se mu tako globoko priklonila, kakor bi hotela pred njim poklekiniti v zele-neči se grm pri njegovih nogah. Otik je

Iz postonjske okolice 15. avgusta. [Izv. dop.] V postojniški okolici so se letos prvi poljski pridelki dobro obnesli. Tudi jesenski pridelki dobro kažejo in obilno živeža kmetu obetajo. Bojijo se le posestniki v imenovani okolici, da bi jim v ožaki, kateri imajo tukaj svoje vojaške vaje, preveč jesenske poljske pridelke ne poškodovali. Vidi se dostikrat, da celo tropo vojakov in konjikov črez proso, ajdo ali fižol korači in tako kmetu, kateri mora pošteno davek odrajtovati, veliko škodo naredijo. Želeti bi bilo torej, da bi višji častniki bolj pazili na svoje podložne, da bi kmetu po polji škode ne delali — na kar naj bode vlada, ki ima v tem ukazovati, s tem dopisom opozorjena.

Iz Notranjskega 18. avg. [Izv. dopis.] Neki tukajšnji kaplan je ono nedeljo neizrečeno po leci udrihal in tiste „nečimerne“ dekleta pridušal, ki so bile čedno omite in počesane. Tudi nedolžni mah, ki pod imenom brk, pod nosom naših vrlih fantov raste, tega božjega hlapca neizrečeno v oči bóde in v kaplansko dušo peče in ne more se reva premagati, da bi na leci vse svoje svete (?) jeze nad to v nebo vpijočo pregreho ne raztresal. — Taki so naši mračnjaki. Tako omikujejo priprosto ljudstvo za vse lepo in blago! Se ve da, kadar gre pa za njih gospodstvo takrat so pa neizrečeno uljudni in sladki, tako prilizneno znajo priprostemu kmetu na srce govoriti, da mu nehote grošički iz žepa vhajajo.

Domače stvari.

— (Deželna kot tiskovna sod-nija) v Ljubljani potrjuje v „Laib. Ztg.“ konfiskacijo 167 št. „Slov. Naroda“ zavoljo dopisa „iz Mirne“, ker pravi, da se pregreša proti varnosti časti po §§. 491, 492 in 493 kaz. p. — Proti tej razsodbi se bomo mi pritožili.

— (Iz Brežic) se nam telegrafuje 19. avgusta: Nemškutarski agitatorji razširjajo vest, da je Lenček odstopil od kandidature. Vse to je gola in hudobna laž in dokazuje, da se nasprotniki boje naše zmage. Živio Lenček, naš poslanec!

— (Dr. Roblek), pride v Mokronog ne v „Mirno“ za zdravnika, kakor je včeraj bilo po pomoti povedano.

segel hitro po svojem klebuku, hotel se jej je zahvaliti, da se mu je ognila ter jej reči, zakaj se je trudila, da je bila njegova dolžnost jej prostor narediti — ali iskal je zastoj po besedah; nij jih mogel najti v zmotnjavi nezapopadljivi, še nikoli ne občuteni. Če se mu je zdela ona v kmetsko preoblečena kneginja, lahko se jej bi bil on zdel v meščansko gizdavo obleko preoblečen kmet; tako okorno in nedoločno kakor njo, gotovo še nij nikogar pozdravil. Spodtikaje je naredel nekoliko korakov naprej, nehoté ogledal se, da bi se prepričal, je-li bilo to, kar je videl, resnica, ali ne kakšna zmotnjava; in videl je, da stoji dekle na istem mestu, kjer je šel okolo nje ter da gleda za njim z onim plahim pa vendar žarečim pogledom, z onim skrivnostnim, blaženim posmehom, s katerim se mu je poprej priklonila.

(Dalje prih.)

— (Odbor „narodnega društva“) ima danes sejo.

— (Program kranjske realne gimnazije,) ki je še le te dni na svetlo prišel, obsega 19 str. obširen prav zanimiv slovenski sastavek: „Črtice iz življenja dveh kranjskih rojakov,“ katerega je spisal prof. Tomaž Zupan. Ta dva kranjska rojaka, o katerih nam g. pisatelj prav zanimive stvari pripoveduje, sta blagi Luka Knafelj, ustanovitelj znanih stipendij za kranjske dijake na dunajski univerziteti pa dr. Ferdinand Zupančič, superintendent te Knafljeve ustanove. Ob obeh možeh je „Slovenski Narod“ uže tudi obširneje pisal. G. prof. Zupan pravi v omenjenem spisu, da Luka Knafelj je bil najbrže l. 1620 rojen v Doslovičah, vasi, ki je bila takrat z radovljiško, pozneje z rodinjsko in je sedaj z brezniško župnijo združena. V Doslovičah namreč stoji še danes kmetska hiša „pri Knafelju“ in rodovina v njej, kar se pri starejih hišah rado godi, piše se z istim imenom „Knafelj“ še danes. — Pri Knafliji v Doslovičah so čisto trdnega prepričanja, da se je Luka Knafelj rodil iz njihove hiše. In to ne brez pomenljivih uzrokov. Zvesto hranijo namreč pri tej hiši prepis Luka Knafeljevega ustanovnega pisma in sedanji stari hišni posestnik, l. 1795. rojeni Lovro Kn. se čisto nič več ne spominja, kako in kedar bi bili to pismo k hiši prišlo. Tudi hranijo pri Knafeljevih palico, o kateri od nekdanj glas gre, da je bila „Knafeljevega gospoda,“ katerega se tudi ljudsko poročilo še spominja. Kako je Luka Knafelj na spodnje avstrijsko prišel, se ne ve. Bil je „theologus emeritus,“ t. j. bivši profesor bogoslovja, potem 7 let duhovnik v c. kr. bolnici na Dunaji, na to pa od l. 1658—71 župnik v Gross-Russbachu, kder je tudi 29. junija 1671 umrl. Pokopali so ga 1. julija ter v mrtvaško knjigo zapisali: „1. julii 1671 sepultus est Admodum Rev. Dom. Dom. Lukas Knaffel, parochus in magno Russbach aetatis suae 50 annorum, natione Carniolus.“ — Ves zanimiv spis svojim čitateljem, posebno pa sedanjim in bivšim dunajskim studentom, prav priporočamo. Učilo je na kranjski realni gimnaziji poleg direktorja 5 rednih učiteljev in 1 suplent. Učencev je bilo konec leta 62, in sicer v I. razredu 22, v II. 13, v III. 20, v IV. 7. Dvojk in trojk je v vsem skupaj 7; profesorji so tedaj še človeško klasificirali ne pa tako kakor po ljubljanskih srednjih šolah, kder je skoraj tretjina učencev zaostala.

— („Učiteljsko društvo za slovenski Štajer.“) Slavno vodstvo južne železnice je dovolilo udeleževalcem prvega našega zbora za $\frac{1}{3}$ znižano vožnjo ceno v 2. in 3. razredu na teh-le črtah: Gradec-Trst, Beljak-Maribor, Kaniža-Pragersko in Zagreb-Zidanmost in sicer velja ta znižana cena od 19. do 24. septembra (inkl.) Potrebne „pristopnice“ k zboru kot legitimacije se pa bodo dobivale samo do 15. septembra v Ljutomeru pri društvenem odboru.

Odbor.

— (Iz Slavine) na Notranjskem se nam piše: Po kemični preiskavi 27. maja t. l. v Slavini na Notranjskem izkopane žene, ker je bila na sumu, da jo je mož ostrupil, kakor se je čitalo v „Slov. Narodu“ od 4. junija t. l., je mož za nedolžnega spoznan.

— („Rimski romar“ Petovar) ali sveti Tonček je včeraj bil obsojen na dve leti teške ječe. Poročilo o izpovedbah priči itd. prinesemo še naknadno.

— (V Rojanski čitalnici) je pri streljanji katero se je vršilo 15. in 16. t. dobil 1. darilo gosp. Makso Kurent, 2. dar. gosp. Ivan Kramar in 3. darilo g. Ludovik Dolenc.

— (Iz planinske okolice) na Notranjskem se nam piše 17. avgusta: V petek zvečer okolo 10. ure je pogorel neki kozlec kneza Windischgrätzja v spodnji Planini. Sumniči se, da ga je nekdo za nalašč zapalil in se s tem nad kneževimi uradniki maščevali hotel. Omenjeni kozlec je uže več let popolnem prazen stal in sosedje, ki nimajo dosti prostora, so mnogokrat prosili, da bi smeli kaj vanj spraviti a to se jim nij nikdar dovolilo. Tudi vodnjake, iz katerih so prebivalci spodnje Planine uže mnogo let brez vseh ovir vodo jemali, so sedanji gospodje zaprli in s tem, se ve da, ljudstvu veliko situosti učinili. Zato se je pa tudi nekdo maščeval in se baje prepričati hotel koliko so uže vode prigospodarili. Da bi je pa brez potrebe ne polivali; zapalil jim je kozlec, ki ga uže itak nič rabili nijso. No, škoda pri tem požaru knez nema nobene, kajti kozlec je bil baje pri nekem zavarovalnem društvu zavarovan kot je bil vreden. — V nedeljo napravi planinsko strelno društvo pod Gradom slovesno streljanje z lepimi dobitki na čast rojstvenega dne njih veličastva presvitlega cesarja, v katerem se bode baje tudi mnogo vnanjih gospodov neudov povabilo.

— (Požar.) Iz Čepovana na Goriškem se nam piše: V nedeljo 16. avgusta, ravno o póludan je nastal v Čepovanu v sred vasi ogenj, ki se je zaradi neugodnega vetra tako razširil, da je v malih minutah dobro tretjino vasi požgal. Sedemnajst hiš s hlevi in skednji vred je pogorelo do tal. Ker se je ogenj tako hitro razširil, nij bilo ljudem mogoče veliko rešiti. Ubogim prebivalcem nij ostalo nič drugega nego golo, okajeno in spečeno zidovje. Ogenj je kar skakal od hiše do hiše; nič se mu nij moglo zoperstaviti, dokler nij svoj tir do cela použil. Po večini pogorelci so bili uže pred to nesrečo ubogi in v toliko večjo revščino in nadlogo so zdaj prišli, ker jim je zraven stanovanja in obleke tudi nekaj žita pogorelo. Kako da je ogenj nastal, to se še le ugiblje, vendar bi bila vest, da je namreč gospodinji, ko je v hram po nekaj šla, zabela v ponvi zagorela in požar ustročila, skoraj gotova. Izmej vseh nesrečnežev sta bila samo dva zavarovana in ta pri famozni banki „Unione,“ od koder bo težko kaj pomoči, ker je v Avstriji prepovedana. — Ta nesreča naj bi občinarje v tem kraju spodbudila, da si imetek svoj pri zanesljivih bankah zavarujejo, in da si odslej naprej kakšno gasilno orodje omislijo, da ne bodo pri takšnih okolščinah nevarnost samo opazovali in roke vili obupno, kakor je bilo sedaj videti. — Škoda se ceni na 20.000 gl.

— (Iz Trbovelj) 18. avg. se nam piše: 15. t. m. so v krčmi Jurja Stravsja tukajšnji rudarji se začeli z domačim sinom prepirati. Oče videč da sinu nevarnost prethoče jih razmiriti, ali v tem trenutku ga eden rudarjev z kolom tako po glavi udari da se smrtno ranjen na tla zgrudi, in nekaj

ur pozneje tudi umrje. Pokojni je bil jako priljubljen mož, in je sploh mirno živel, tedaj pri njem nij bilo duhovensko — „kakoršno življenje taka smrt,“ katero (kakor tudi svoj „božji prst“) imajo le za hujskanje na liberalce, da si se vsem ljudem enake žalostne nesreče gode, — glej poštenjaka dekana Rozmana. — Ubijalca so takoj potem žandarmi prijeli in ga sodnji v laški trg izročili.

— (Iz Ljutomera) se nam piše, da ondi skozi 4 dni neprenehoma dežuje, in da se je temperatura vsled tega na 10 stopinj znižala; vreme je torej popolno jesensko, kar pač ne hasne raznim sadežem.

— (Krava in liberalizem.) Piše se nam iz Jeruzalema v Ljutomorskih gorica: V pretečeni spomladi si je dal nek kmet kopati vodnjak; ker pa nij našel vode v tej globočini kakor je mislil, nij mogel dovršiti dela, temuž odložiti kopanje, ter opravljati navadna letna opravila. Pokril je tedaj 6 sežnjev globoko jamo s deskami, ali tako slabo, da je pretekli teden krava, katere se je okolo jame pasla, vanjo pala. Bilo je v jami 4 čevlje visoko vode, vsled česar se kravi, — kar je prav čudno, nij zgodilo nič. Ko bi se bila krava ubila, bil bi po klerikalcih temu kriv „liberalizem,“ ker ta kmet je, kakor večina drugih liberalen. —

Razne vesti.

* (Dunajska univerza) je v obeh semestrih 1873/74 imela vpisanih 7526 slušateljev; v zimskem semestru: 194 teologov, 1619 juristov, 1109 medicinarjev, 891 filozofov in farmacevtov, v poletnem semestru: 184 teologov, 1571 jur., 1036 medic., 822 fil. in farm. Aprobiralo se je pri skušnjah: 62 cand. teol., 328 jur., 140 med. in kirurgije in 46 filos. Reprobiranih je 9 kand. jur., 13 medic., 6 filozof. Promoviranih: 8 doktorjev teolog., 52 jur., 137 med. in kir., 33. kirurg., 20 dokt. med. po starem izpravevalnem sistemu in 24 dokt. filos. Diplomiralo se je na medic. fakulteti: 51 magistrorv farm., 35 mag. porodištva, 3. mag. zobarstva, 2. mag. za bolezní očí in 114 babic. Vse štipendije so znašale 86.594 gld. 1 kr., participiralo je na njih 482. Največo štipendijo po 1000 gold. imel je en jurist in en med. Kolegine prišlo je 136.330 gld. vkup. Oproščenih je bilo celó 615 polovično 274. Gledé narodnosti bilo je med 3713 polet. semest.: 2270 Nemcev, 403 Madjarov, 324 Čehov (in Slovanov!) 163 Srbov in Hrvatov, 138 Poljakov, 86 Italijanov, 78 Rumuncev, 78 Rusincev, 78 Slovencev, 35 Angležev in Amerikancev, 22 Grkov, 17 Francozov, 84 Rusov, 3 Turci, 2 Šveda in Španjola. Po veroizpovedanji bilo je: 2292 rimokatolikov in grk.-armen.-katol., 149 pravoslavne cerkve, 221 protest., 166 židov in 71 brezverskih. Mej pripravniki imel je Maassen največ slušateljev, v obeh semes. 2074.

* (Vojaške plače.) Vsak prosti vojak dobi vsakdanje plače na Nemškem 9 krajev, v Turčiji 7, na Francoskem 8, na Angleškem 20, na Italijanskem 10, v Avstriji pa 6 krajcarjev. Kar se tiče hrane, dobiva vojak na dan na Nemškem 150 gramov (blizu $\frac{1}{3}$ funta) mesa, na Ruskem 184, na Francoskem 300, na Angleškem 375, na Italijanskem 200, v Avstriji pa le 135 gramov (četrt funta). Sploh dobiva vojak hrano po trikrat na dan na Francoskem, Angleškem, v Švajci in na Švedskem; po dvakrat na Ruskem, Turškem in Italijanskem, po enkrat na Nemškem in Avstrijskem.

* (Lipa.) Najboljši med je, kar vsak čebelar ve, od lipovega cvetja; čist je, kakor studenčna voda in posebno finega okusa. Lipa začne cvesti, kadar je detelja odevela

in čebelice imajo tako še tri tedne za obilno nabiranje najslajšega medu. Nobena druga o istem času cvetoča rastlina ne daje tako dolgo in toliko medu, kakor lipa. Naj se tedaj lipa zasadi, kjer je prostora, kajti lipa nij samo lepo senčnato drevo, ampak tudi njen les se drago plača od kiparjev, ki delajo podobe iz lesa.

* (Trsna uš.) Francoska vlada obeča 300.000 frankov tistemu, kateri iznajde gotov pripomoček proti tej strašni trsni bolezni. Tudi mi smo uže večkrat govorili o drobni živalici, tako zvani filoksera vastatrix, trsna uš, katera sedi na trsni koreninicih in trsu sok tako izpije, da se v par letih popolnem posuši. Trsna uš je na Francoskem uže na tisoče oralov najboljših vinogradov pokončala in se vedno širi v dozdaž še zdrave kraje. Živalica se neznano hitro množi, tako da je, če bi spomladi le en par bil zatrosen, jeseni uže na milijone teh uši. S prostim okom se ne vidi, samo s povečalom. Nevarnost je velika, da se tudi v naše vinograde ne zatrosi, kajti v Klosterneuburgu pri Dunaji je v vinogradu vinorejne šole, v oddelku za poskušnje trsna uš skoraj celi vinograd pokončala. Ravnatelj te šole, baron Babo, piše v „W.“, da je uš prišla iz Amerike, kjer je njena prava domačija. Leta 1867 in 1868 dobila je namreč vinorejna šola nekaj ameriških trt in baš tam, kjer so bili ti trsi vsajeni, pokazala se je prvič bolezen in odtod po celem vinogradu segla. Iskalo in naznanjalo se je uže dosti pomočkov, pa gori navedeno naznanilo francoske vlade kaže, da dozdaž še nij najdeno sredstvo, s katerim se trsna uš da gotovo pokončati, ne da bi se trsi celega vinograda morali izkopati in sežgati.

* (Zasačen.) V Chevreusi pri Versailles na Francoskem je tamošnji še prav mladi fajmošter zapeljal mlado ženo nekega trgovca, ki je s svojim možem uže dvoje otrok imela, da je prelomila zakon ter s fajmošтром imela grešno zvezo. Trgovec to zapazi in da bi se za gotovo prepričal, reče ženi nekega dneva, da se mora v opravih odpeljati in ga ne bode po noči doma. A mož ostane blizu doma in se po noči v hišo vrne. Tam res najde fajmoštra pri svoji ženi in v jezi z revolverjem štirikratni ustrelji po fajmoštru, enkrat pa po ženi. Fajmošter je teško ranjen in bode menda umrl. Tudi žena je hudo ranjena.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov

Tuji.

18. avgusta:

Evropa: Weis iz Siska. — Potiko iz Tešna. — Potiko iz Dunaja. — Miler iz Koroškega. — Gelčih iz Trsta. — Pahor iz Reke.

Pri Slonu: Broyser, Majaron iz Pešte. — Lukožič, Aloisi iz Gorice. — Urbac, Machts iz Trsta. — Brener iz Dunaja. — Prister G. in E. iz Zagreba. — Matič iz Merana. — gr. Lichtenberg iz Prapreč.

Pri Maliči: Baron iz Kaniže. — Matt, Witman, Domenig, Pokorny, Lenais, Reichel, Tomok, Reinhardt iz Dunaja. — Vrečko, Pfau, pl. Juraček,

iz Gradea. — Reismiller iz Hassberga. — Altman iz Brežic. — Pošič iz Reke. — Crobath iz Tržiča. — Scarpa, Kumer iz Maribora.

Pri Zamoreci: John, Krampl, Šafer iz Dunaja. — Engelmayer iz Brna. Farino, Japo, Turmnest, Freiburger iz Trsta. — Poje iz Celja. — Mestinda iz Reke. — Aubin iz Benedek.

Pri Virantu: Stixa iz Milane. — Hes iz Višnjegore.

Pri carju avstrijskem: Toman iz Dunaja. — Lapajne iz Zagorja. — Herbst iz Maribora.

Pri bavarskem dvoru: Pihler iz Dunaja.

sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem, 3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmö.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vranicno v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesscière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 20. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71 gld.	20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50
1860 drž. posojilo	107	—
Akcije narodne banke	973	—
Kreditne akcije	237	50
London	109	60
Napol.	8	78 1/2
C. k. cekini	—	—
Srebro	103	40

Vinotoč.

V gostilni na glavnem trgu št. 12, v hiši gosp. Cantoni-ja, se točijo mnogovrstna dobra vina, mej temi

črno Szegszardsko vino

bokal po 60 kr.

Priporoča se

(214—2)

Lorenc Zdešar.

Dunajska izložba 1873.

Edino priznana medalja tega najvišjega razreda za

Mlatilnice,

ki se dajo goniti z rokami ali s pomočjo konj,

Rezalnice.

Izgledne mašine so se za gospodarstvene muzeje v Berlinu, St. Petersburgu in Petrovskoje Moskvu nakupile.

Heinrich Lanz v Manheimu.

Iz te anonce se jasno vidi, da fabrika H. Lanza v Manheimu najboljše gospodarstvene mašine izdeluje, katere mašine so se tudi tukaj na Kranjskem kot izvrstne izkazale.

Te zgoraj navedene mašine, vetrnice in žitne čistilnice ima podpisani v zalogi.

(154—6)

V Ljubljani, 12. junija 1874.

P. Skale.

Uradno konstatirano.

Epilepsija, božjast in besnost, prsni in želodčni krči.

Ne samo trpečemu človečanstvu, ampak celemu svetu bodem dokazal, kako se dozdaž neozdravljiva najstrašnejša vseh bolezni

epilepsija,

po kemični sestavi zelišč stalno odpravi.

Na stotine zahvalnih pisem, kakor tudi premije iz vseh držav evropskih leže na ogled, naj se tedaj vsi nesrečneži, ki trpe na tej strašni bolezni, upanja in zaupanja polni s specijalnim popisom o nastanji in načinu bolezni obrnejo do spodaj podpisanega.

C. F. Kirchner,
Berlin SW., Lindenstrasse 66.

(202—5)

300 do 400 avstr. veder

rumenega lauskega dobrega vina prodaja graščina v Berlogu pri Metliki po 10 do 11 gold. z nametkom. — Kupci znajo natančno vse pri g. Jozef Pohlmu v Metliki, kateri ima pooblaščenje prodaje, poizvedeti.

(222—2)